

Kyrkoblad

för Falköpings pastorat
Nr 3 2001

Tills det är dags att skörda

(Matt 13:30)

Sommaren, som så många sett fram emot, går mot sitt slut. Jag hoppas att Du har kunnat glädjas över den och att den ska ge krafter inför kommande höst och mörker. Det som såddes har skördats eller kommer snart att göra det. Och bildligt talat är det ju så med allting i livet. Vi har resultatet och svaret i efterhand. Hela livet i alla dess former och skiftningar är ju ett sorts sådd och skörd. Ytterst skall ju enligt Skriften allting redovisas en gång när skördarnas herre kommer (SV.Ps. 183:2). Vårt lilla bibelord, som bildar rubrik, är hämtat ur den märkliga liknelsen, om hur en ovän sådde ogräs i en god åker med säd och förstörde den. När man ville rycka bort ogräset sade ägaren till åkern att det skulle få stå kvar "tills det är dags att skörda".

Allt som sker på jorden är inte en doft av himmelen. Också den sköna sommaren har gömt många tragedier och sorger, även de dagar då solen strålat som klarast. Allt som sker är inte Guds vilja. I det goda har någon sått ut något ont, någor som ger åt det sköna en främmande gestalt (Sv.Ps. 322:4).

Och vad värre är, inte ens i kyrkan sker allting efter Guds vilja. Inte ens de, som skulle vara Jesus närmaste, förstår alltid Hans ord och begriper Hans avsikter. Ovännen smyger sig in överallt såsom han en gång gjorde det bland Jesu lärjungar, när Judas sålde sin mästare.

Det obegripliga händer hela tiden att vi människor föredrar mörkret framför ljuset, därför att våra handlingar är onda. Allt är sammanvävt och kommer så att förbli "tills det är dags att skörda" då den sista hösten kommer. Det onda, gåtfulla och svåra ingår i Guds rikes hemlig-

het och vi får lämna allt åt skördarnas Herre. Gud skall en gång triumfera också över det obegripliga och vi får under tiden, om vi vill vara Jesu lärjungar, härda ut i en komplicerad verklighet, i världen, i kyrkan, i oss själva. Den goda säden, Guds eget liv, som vi fick för Jesu skull när vi döptes, kommer att överleva. Den kan inte kvävas av ogräset, så länge vi vill tillhöra Jesus och vara hans lärjungar.

AMEN

LM

Innehåll i detta nummer:

Tills det är dags att skörda s. 2, Tongivande jubilarer s. 3, Kyrkovalet: Detta vill de nominerade s. 4-5, Så var det dags igen s. 6, Populär pröva-på-kör, s. 7 Givande dag på västkusten, s. 7, Botvid, Mikael och Mårten - namn med traditioner s. 8-9, Kyrkohistoriskt storverk av förbigången komminister s. 10, Minnesbilden s. 11, Höstens program och verksamhet s. 12 Ung i Kyrkan: Vårutflykt till Tånga hed s. 13, Juniorläger i Metzakodu s. 13, Tre steg till en vän s. 14 Det kom ett brev s. 15, Prosten s. 15, Korsordet s. 16.

Kyrkobladet delas kostnadsfritt ut till alla hushåll i Falköpings pastorat.

Kyrkoblad nr 3/2001

Nästa Kyrkoblad utkommer inför advent 2001.

Ansvarig utgivare:

Lars Magnusson.

Redaktion: Lars Magnusson och Maria Ellhar.

Foto: Maria Ellhar där ej annat anges.

Tryck: Svärd & Söner Tryckeri AB, Falköping.

Omslagsbild: Det kristna livet rymmer något för alla

Tongivande jubilarer

Den andra september är en stor dag för kören Knut Svennings. Då har det nämligen gått tio år sedan kören startades.

Jag träffar körens medlemmar på Mössebergsgården strax innan de ska upp på scenen. Det är en fin kväll några dagar före midsommar och förutom sorlet från ett stort antal människor som njuter av sitt kaffe vid borden utomhus kan man höra skratten från barn som leker strax intill.

Kören är en damkör med hemadress Fredriksbergskyrkan. Kören har totalt tio medlemmar, men ikväll saknas Medeleine Arnoldsson. Stämningen så här innan framträdandet är god, det märks att man trivs ihop. Anna Carlsson, Sofia Persson och Ingela Milton var med från början och Ingela har faktiskt varit med hela tiden. Annars är det ofta studier, arbete eller barnafödande som gör att en och annan medlem försvinner, ibland för en kort tid, ibland för gott.

Jag frågar hur man värvar nya medlemmar till kören då man behöver komplettera.

-Bland vänner och bekanta för det mesta, blir svaret. Eller någon kanske har en släkting som är intresserad.

Kören Knut Svennings har inte bara musiken gemensamt. Det här är inte en kör som bara träffas för att öva

eller för att framträda i kyrkan. Att sjunga i kör är också ett sätt att träffas och umgås eftersom de alla trivs bra tillsammans.

Kören leds av Ellinor Fransson, som även är kantor i Fredriksbergskyrkan. Programmet den här kvällen innehåller äldre folkvisor och psalmer, men även nyare verk som "Klinga mina klockor" av Ulveaus/Andersson och musik av Georg Riedel.

-Är ni nervösa innan ni ska upp på scenen? frågar jag.

Det blir en liten paus.

-Kanske om vi sjunger något nytt. Eller om folk man känner ska komma och lyssna, säger någon.

-Ellinor är nervös, säger en annan med ett skratt. Vi förlitar oss på henne...

En fråga återstår dock att få ett svar på. Det är säkert en fråga som många ställt sig, inte bara jag. Varför heter de kören Knut Svennings?

-Vi ville inte heta Fredriksbergs kyrkokör eller något liknande och ungefär samtidigt började Knut Svenning som präst i Fredriksberg och då tyckte vi att det var ett bra namn.

Så var det med det och nu behöver ingen undra längre.

ME

Detta vill de nominerade

Söndagen den 16 september kommer vi att gå till val i det första val som anordnas efter kyrkans skilsmässa från staten. Förhoppningen är att så många som möjligt ska rösta. I förra numret av Kyrkobladet redogjorde vi för hur valet går till, dvs själva proceduren. Men vad är det egentligen vi röstar på?

De nominerade företräder, precis som i politiska val, olika grupper. Till kyrkofullmäktige i Falköpings kyrkliga samfällighet har ett antal nomineringsgrupper registrerats. Kyrkobladet skickade ut en förfrågan till den kandidat som toppar respektive lista och här kan du läsa hur kandidaterna svarade. Frågorna vi ställde var följande:

- 1 Hur ska kyrkan nå ut med evangeliet i en tid då kyrkobesökarna blir allt färre?
- 2 Vilka uppgifter i det kyrkliga arbetet bör prioriteras?
- 3 Vad betyder kyrkan för dig?

Tyvärr saknades svar från två grupper vid denna tidnings pressläggning.

Tage Syrén,
Centerpartiet
(Torbjörntorp m fl församlingars valkrets)

1 För att antalet gudstjänstbesökare ska kunna öka, måste vi få fler yngre deltagare till kyrkan. Inom samfälligheten har ungdomsarbetet (konfirmation, Kyrkans Unga, barngrupper och dagisverksamhet) fått en mycket framträdande roll. De resurser som tagits i anspråk för att

De flesta anser att diakonin är en viktig del av verksamheten

stärka undervisningen om kyrkans lära är stora.

Ett levande gudstjänstliv är dock grunden i församlingen. Den diakonala verksamheten har fått en fast punkt på S:t Olofs Gård där jag hoppas att verksamheten kan inspirera och entusiasmera besökarna till att även delta i gudstjänstlivet.

2 Det vore önskvärt att fler idéella krafter ställde sin tid till förfogande för arbetsuppgifter inom församlingarna. Det skulle ge en utökad gemenskap och ett större engagemang. Jag ser också ungdomsarbetet som en viktig del av kyrkans framtid, dopet är ju medlemsgrundande. Jag eftersträvar ett varierat församlingsliv som bygger på de många delaktighet. Mission och diakoni, såväl i den egna församlingen som internationellt, är en väg för oss att föra det kristna budskapet vidare.

3 Kyrkan för mig är gemenskap. Samtidigt som jag får del av det kristna budskapet känner jag mig välkommen till alla gudstjänster. Kyrkan är också en väg till de grundläggande

värderingar som följer en genom livet.

Karin Irvefors,
Centerpartiet
(Falköpings valkrets)

1 Den viktigaste personen är förkunnaren, men sång och musikandakter drar oftast stor publik. Även Lekmannaverksamheten har här en stor uppgift att fylla.

2 I första hand diakonin, barn- och ungdomsarbete, besök hos äldre, ensamma och sjuka.

3 Kyrkan har betytt mycket för mig sedan barndomen, jag har gått i kyrkan varje söndag. Kyrkan betyder också gemenskapen i församling, kår och mässa. Kyrkan innebär för mig också att tänka på att söndagen är vilodag både för kropp och själ och när det blir söndag bör man lägga allt arbete åt sidan så långt som möjligt. Tänk på vilodagen så att du helgar den!

Gunilla Balutia POSK (Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan)

1

Kyrkan ska erbjuda gemenskap för människor med olika bakgrund och förutsättningar så att vi tillsammans kan fira gudstjänst och dela ansvar i kyrkan, samhället och världen. Kyrkan måste därför finna nya vägar att nå människor. Ett sätt är att erbjuda möjlighet att delta i särskilda samtalsgrupper omkring tros- och livsfrågor. Detta har med framgång prövats i kyrkor på olika håll i Sverige och i andra länder världen över.

Gudstjänstlivet måste vara varierat så att människor kan ta till sig det kristna budskapet. Sång och musik betyder en hel del för många människor och här har kyrkan stora möjligheter att genom t.ex. musik- och lovsångsgudstjänster nå människor med det kristna budskapet.

2

Den allra viktigaste uppgiften i kyrkan är och skall alltid vara att aktivt verka för att människor kommer till tro på Jesus Kristus och hitta en gemenskap i församlingen. Det är alltså kyrkans evangeliserande arbete som måste komma i första hand. Helt naturligt hand i hand med evangelisationen kommer det diakonala arbetet. Det är viktigt att kyrkans sociala arbete och aktiva samhällsengagemang utvecklas. En annan mycket viktig uppgift är att på alla sätt stödja och lyfta fram de ideella insatserna i kyrkan. Frivilligheten måste uppvärderas, uppmuntras och tas till vara på ett bra sätt.

3

Jag har sedan barndomen haft min förankring i kyrkan. Min kristna tro är grundpelaren i livet och därför spelar kyrkan, gudstjänstlivet och den sociala gemenskapen i kyrkan en mycket viktig roll i mitt liv. Jag tror på vår fria kyrka och dess framtid men vi måste tillsammans arbeta för att finna nya vägar att nå ut till människor i olika åldrar och sammanhang i ett modernt samhälle.

Lars-Erik Linnarsson Moderata Samlingspartiet

1

Gudstjänsten, förkunnelsen, är både mål och medel i kyrkans verksamhet, dess sätt att nå ut med sitt budskap. Men idag måste kyrkan också ta i bruk alla de möjligheter som bjuds i vårt allt informations- och kommunikationstätare samhälle. Informationstjänsten som inrättats i vår samfällighet är ett uttryck för detta. Denna tjänst - fint fungerande och en självklar, integrerande gren av kyrkans verksamhet - kan byggas ut. Förslag har väckts i kyrkofullmäktige. Att arbeta med detta blir en uppgift under den nya valperioden.

2

Arbetet bland både de unga och de äldre måste prioriteras och byggas ut. Dagens och förskola i samverkan med kommunen är viktiga. Barnverksamheten måste få en naturlig fortsättning i ett ökat arbete bland dagens - ofta vilsna och sökande-

tonåringar. Gamla, beprövade former i arbetet kan här säkert vara lika verkningsfulla som nya "sökta" och pressade, förment lockande och populära.

Samtidigt blir det diakonala arbetet bland de många ensamma och äldre, på olika sätt avsidestagna och utslagna, allt viktigare, i takt med att samhällets sociala insatser i övrigt förefaller alltmer otillräckliga. Medmänskligt arbete har varit ett kyrkans märke från äldsta tider. Det är lika viktigt idag.

3

Kyrkan är för mig gemenskap. På samma gång är den för mig något högst personligt, för mig som enskild individ - en möjlighet att nå fram till mig själv och de goda makter i tillvaron som kan bli tidlös. Därigenom blir kyrkan något fast tillförlitligt och bestående, i det långa perspektivet likaväl som i det dagligt mångahanda och ständigt föränderliga.

*Välkommentill
St. Olofs Gård i Falköping*

har öppet alla **måndagar, onsdagar och torsdag 9-16**. Kaffeservering och konstutställning.

Insamlingen till Ryssland börjar igen måndagen 10 september 9 - 18.

Vi behöver hjälp med packning och matlagning. Har du en stund över?

Diakonin i Falköping tel 77 63 25 eller 77 63 29

Visst händer det saker i kyrkan! Titta bara på detta uppslag.

Så var det dags igen...

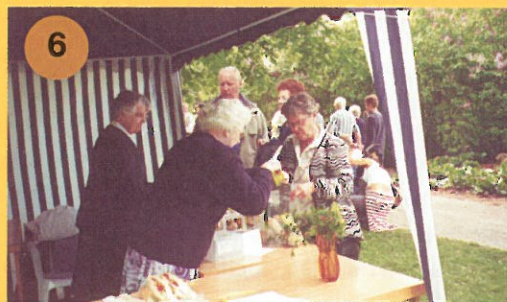
för kyrkans alldeles egen dag i Falköping. Precis som sig bör blev det en fin dag, med blå himmel och ett program för både gammal och ung. Kyrkans dag har blivit en tradition som ingen vill missa.

Dagen börjar på Stora Torget, där utklädda barn, föräldrar och ledare samlas, för att... (1,2)

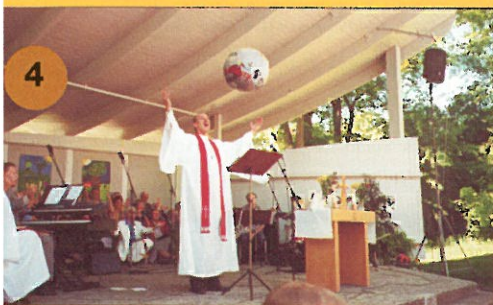
...tillsammans med Rantenexpressen och Brunnssorkestern tåga mot Plantis... (3)

I pausen kunde man avnjuta baguetter och glass och barnen kunde få prova på ponnyridning... (6)

...eller varför inte bara ta det lugnt och njå en stund i solen? (7)

...där alla kunde delta i en familjegudstjänst med en medryckande predikan av Mats Löwing. (4)

Pastoratets barngrupper och barnkörer, pastoratskören m fl bidrog till att göra gudstjänsten minnesvärd. (5)

Efter lunch framförde Sofi Kihlstrand och Bergaton "Mässa för en sårad jord". (8)

Populär pröva-på-kör

"Jag kan inte sjunga..."

Så började den annons som tidigt i våras var införd i lokalpressen och som skulle locka nya presumtiva körsångare att komma till församlingshemmet för att, helt förutsättningslöst, känna hur det är att sjunga i kör. Bakom initiativet stod pastoratets kantorer.

Resultatet blev över förväntan. Under hela våren samlades man en gång i veckan för att öva och i mitten av maj var det "examensdags". Salen i församlinghemmet var väl-

fylld då släkt och vänner till körmedlemmarna kom för att lyssna. Publiken inbjöds också att delta i allsång tillsammans med kören. På repertoaren fanns bl a Birger Sjöberg och Evert Taube.

Förutom musik fick gästerna också kaffe och tårta, vilket var populärt framför allt bland de yngsta i publiken. Eftersom pröva-på-kören blev en sådan succé, planeras nu en fortsatt-

ning till hösten. Det finns säkert många fler som någon gång funderat på att gå med i en kör, men aldrig tagit steget fullt ut. ME

Givande dag på västkusten

Bussarna anlände till Åh stiftsgård, där kaffet väntade...

...och därefter ett besök i kyrkan.

Årets församlingsresa, som genomfördes i slutet av maj, gick västerut. I två inhyrda bussar gick färden först till Åh stiftsgård, mellan Ljungskile och Uddevalla, där kaffe och besök i kyrkan väntade. Färden gick sedan vidare mot Lysekil, där vi efter lunch gjorde ett besök på Havets Hus, och via Orust och Tjörn nådde vi så småningom Jordhammars herrgård i Ödsmål, där vi fick titta på konsthantverk och äta bohusländsk äggost.

En givande och intressant resa som förgylldes av god mat och underbar natur. Och även om vinden blåste aningen kyligt så regnade det inte...

ME

Resans yngsta deltagare, Hanna, uppförde sig exemplariskt, trots många timmar i bussen.

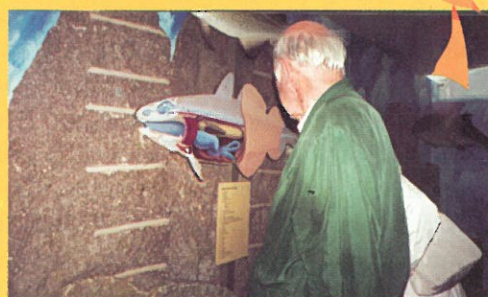

...där man också kunde spendera sina slantar i shopen.

Lunchen på Grötö i Lysekil bestod naturligtvis av fisk, kryddad med utsikt mot havet...

Och fiskar av många hundra slag kunde man beskåda på Havets Hus...

Botvid, Mikael och Mårten - höstnamn med tr

Hösten - tid för tacksägelse

Tacksägelsedagen (som i år infaller den 14 oktober) är den dag då församlingen tackar Gud för skörden. Kanske reflekterar vi inte över skörden på samma sätt idag som människor gjorde förr tiden. Då var hösten för de flesta människor förknippad med skördearbete. Åkrarnas säd, trädgårdarnas frukt och skogarnas bär: allt skulle tas omhand och lagras inför vinterns behov. Idag köper de flesta av oss sin mat i snabbköpet, och vi tänker inte på det arbete som ligger bakom det vi äter.

Vare sig vi arbetar med jorden eller ej har vi all anledning att känna tacksamhet inför de gåvor som jorden ger oss, och även över att vi här i Sverige inte behöver svälta. Men att vara tacksam innebär också att se sig omkring och inse att vi inte förjänat vårt välstånd mer än de människor som inte är lika lyckligt lottade. Tacksägelse-

dagen kan ses som en sammanfattning av sensommarens och höstens övriga fester.

Tre namn som förknippas med sensommaren och hösten är Botvid, Mikael och Mårten. Vilka var de och på vilket sätt har de blivit symboler för höstens skördefester?

Den helige Botvid

Botvidsmässan firas redan 28 juli. Denna dag har av hävd ägnats den helige Botvid som led martyrdöden 1120. Följande kan man läsa i Botvidslegenden:

”En vårdag var Botvid och hans tjänare ute och fiskade vid en liten ö, där man fritt brukade kunna lägga ut näten och fånga fisk. Plötsligt kom platsens ägare, Bovinus, och sade till allas överraskning: ’Om ni vill lägga ut era nät här, så ska ni ge mig en fjärdedel av all fisk ni får. Annars måste ni ge er iväg.’ När Botvid hörde detta sade han vänligt till Bovinus: ’Gör inte så här, min bror. Vad Gud har gett gratis bör du ge till andra gratis’. Bovinus snäste av honom: ’Gå din väg, Botvid. Det står dig fritt att ge bort det som är ditt till vem som helst.’

Botvid gav sig då iväg, och med honom följde hela fiskstimmets. Byborna stannade dock kvar, eftersom de ville gärna göra som Bovinus sagt, men trots att de arbetade hela natten fick de ingen fisk. När Botvid kom tillbaka till sin egen ö skickade han ut sina tjänare att fiska. Själv föll han på knä i bön. Och Gud hörde hans bön, så tjänarna fick så mycket fisk att båtarna blev alldeles fulla. Botvid utbrast då: ’Låt oss tacka Gud, som har gjort himmel och jord, havet och allt det som finns i det, och som nu också skänkt oss allt detta.’

I sin glädje steg nu Botvid upp på en kulle och ropade: ’Kom hit alla och se vilket underverk Gud har gjort.’ När alla kom och fick se vad som hänt sade de: ’Gode Botvid. Vi har fiskat hela natten utan att få något. Gärna ska du få fjärdedelen av all vår fångst om vi lyckas få upp något här.’ Men Botvid svarade: ’Aldrig att jag tar betalt av er. Har Gud givit mig något gott så ger jag det till er gratis.’

Folket fick en praktfull fångst, och till slut kom även Bovinus. Något skamsen lovade han Botvid samma ersättning som han förut själv krävt. Men Botvid svarade, full av tacksamhet mot Gud: ’Gå och kasta ut dina nät, och vad Gud ger dig, det ger jag dig också.’ Men Bovinus fick ingen fisk.

Botvid drog då slutsatsen att Gud var arg på Bovinus och uppmanade honom att vara ödmjuk inför Gud. Själv lovade han att be för Bovinus. Denne lovade att göra allt vad Botvid sade, och kastade åter ut näten. Gud hörde den helige Botvids böner och Bovinus båda båtar blev båda fyllda med fisk. Då sade Botvid till alla närvarande: ’Hör nu, mina landsmän och släktingar! Jag uppmanar er alla att aldrig någonsin vägra någon annan det som Gud i så rika mått ger åt er.’ ”

Mickelsmäss - Den helige Mikael's dag

inledde förr den mörka årstiden på samma sätt som Marie bebådelsedag var inledningen till den ljusa delen av året. När det var dags för bebådelsedag på vårkanten skulle man gå till sängs i dagsljus och sedan inte tända ljuset förrän vid mikaelsmässan. Detta gjorde Den helige Mikael's dag till en viktig dag för människor förr.

Denna dag ansågs också markera att nu gick man in i vinterhalvåret. Skörden skulle vara bärgad och korna hemma från betet, annars kunde skogsrået skada dem. Veckan efter var tjänstefolket ledigt och därför höll man ofta marknad på Mikaelidagen. Det var också den stora lysningsdagen, vilket medförde att ovanligt många kom till kyrkan. Förutom allt detta var det fram till i början av 1800-talet den stora flytt dagen för dem som skulle byta tjänst.

Mikaelidagens högtid firas idag på söndagen efter Mikældagen, vilken infaller den 29 september.

Berättelsen i Bibeln om hur Mikael och de andra änglarna kämpar mot den onda draken är samtidigt en berättelse om människornas liv på jorden och vår kamp mot ondskan.

Teckning: Adam Ellhar

Uppenbarelsebooken 12:7-12:

”Det blev en strid i himlen: Mikael och hans änglar gav sig i strid med draken. Och draken och hans änglar stred, men han övemannades och det fanns inte mer någon plats för dem i himlen. Och han, den stora draken, ormen från urtiden, han som kallas Djävul och Satan, han som förför hela världen, han störtades ner på jorden och hans änglar störtades ner med honom. Och jag hörde en stark röst i himlen säga: ’Nu finns frälsningen och kraften och riket hos vår Gud och makten hos hans smorde. Ty våra bröders anklagare har störtats ner, han som anklagade dem inför vår Gud både dag och natt. De har besegrat honom genom lammets blod och genom sitt vittnesbörds ord. De älskade inte sitt liv mer än att de kunde gå i döden. Jubla därför, ni himlar och ni som bor i dem. Men ve över jorden och havet: djävulen har stigit ner till er, och hans raseri är stort, ty han vet att hans tid är kort.’ ”

Mårtens afton

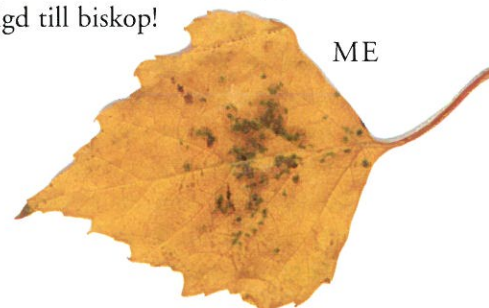
är en skånsk sed som egentligen varken är lantlig eller skånsk. Vid mårtenstid samlades förr byalag och hantverksgillen för att gå igenom räkenskaperna inför ett nytt räkenskapsår. Annars fyllde Mårtensdagen samma funktion som Mikaelidagen.

Mårtengås hör ursprungligen hemma bland städernas hantverksgillen, och sedan kom att leva framför allt i borgerlig stadsmiljö. Seden kommer faktiskt inte från skånsk landsbygd utan från Stockholmstrakten i mitten av 1500-talet. Skälet till att man kom att äta just gås var att gässen var som allra fetast just i november. Ett annat skäl för att ha fest vid Mårtenstid var att ta farväl av godsakerna inför adventstidens fasta. Egentligen åt man gås året runt, men vid Mårtengås kunde man äta färsk gås. Att seden så småningom kom att hamna i Skåne berodde på att där fortfarande fanns bete för gässen på sk trädor. Vem var då Mårten, som gett dagen sitt namn?

Mårten, eller biskop Martin av Tours, levde under 300-

talet och var den förste i västerlandet att grunda ett kloster. Han var känd för sin stora ödmjukhet och det finns många legender om honom bevarade. Många av dem handlar om hans kamp mot djävulen och mot allehanda frestelser. Mårtens samhörighet med gässen handlar om hur Martin blev biskop. Man ville att Martin skulle låta viga sig till biskop i Tours, men det ville inte Martin. För att komma undan gömde han sig i en gåsagård, men gässen förde då ett sådant oväsen att de avsjöjade honom - och han blev vigd till biskop!

ME

Kyrkohistoriskt storverk av förbigången komminister

I de senaste numren av Kyrkbladet har under rubriken "Minnesbilden" förekommit gamla bilder - teckningar - av ett par av pastoratets kyrkor tillsammans med text av Lars Magnusson. Senast gällde det Mularps kyrka. Teckningen var signerad Ernst W. och daterad 26 juni 1894. Signaturen står för Ernst Wennerblad.

Wennerblad var en märklig man och märkligt var verkligheten också det verk han åstadkom, även om han på sin prästerliga bana inte nådde särskilt långt - på sin komministeratur i Götlunda-Flistad fick han förbli livet ut trots mångårig och uppenbarligen väl förättad tjänst. Storverket består i att Wennerblad under i stort sett ett kvartssekel - närmare bestämt från 1873, då han var endast sjutton år, till 1901 för Skara stift runt och avtecknade alla dess dåvarande 338 kyrkor. Teckningarna blev det trebandiga verk, Skara stifts kyrkor under de sista årtiondena af 1800-talet", som, tryckt i Norrköping och utfört i liggande A5-format, utkom 1902. Verket "tillignades" vördsamt och ödmjukligen "Biskopen öfver Skara stift, Teol. och Fil. Dokt., Kommendören af K.N.O. Högvördigste Herr E.J. Keijser", som också i förordet avtackas för den tillstyrkan och uppmuntran och det intresse han ägnat verket och varförutan dess utgivande inte varit möjligt.

Prestation

Redan att resa stiftet runt vid denna tid kan ju ses som en prestation. Färdmedlet kan inte ha varit annat än hästskjuts samt tåg - i det begynnande "järnvägstidevarvet" - i det Västergötland som ett stycke in på 1900-talet skulle hysa landets mest omfattande smalspårsnät.

Vilken prestation av kulturhistoriskt värde som Wennerblad utfört med sitt verk uppmärksammades och lovordades redan av hans samtid. Kameran för den fotografiska bilden fanns ju vid denna tid men var inte alltför vanlig; våra dagars vykort kom inte förrän vid sekelskiftet och då i en formlig flod över landet! Men Wennerblad var en skicklig tecknare; redan som gymnasist i Skara hade han uppmärksammats för detta, och på sina teckningar har han återgivit kyrkorna med nära nog fotografisk skärpa och detaljrikedom.

Wennerblad var född i Vättlösa 1856 och efter sedvanlig examina prästvigdes han 1883 samt blev efter förordnandena i Ryda och Södra Björke 1897 komminister i Götlunda, där han kom att stanna till sin bortgång 1927.

Verket "Skara stifts kyrkor" gjorde Wennerblad vid känd. I de tre banden återges teckningarna med en kort beledsagande text, och i Skara stifts herdaminnen betygsätts verket - knappast med någon överdrift - som "ett arbete vittnande om oerhörd energi". Wennerblad gjorde även ritningar till några nya kapell i stiftet, däribland i Fåglavik och provade som målare med pensel att utföra altartavlan till Flistads kyrka i det pastorat han tjänstgjorde. Till bilden av honom hör också att han var en ivrig amatörmeteorolog, som under årtionden gjorde fortlöpande vädernoteringar - anteckningar som han

sedan överlämnade till Meteorologisk-hydrografiska anstalten.

"Icke schablonmässig"

Till sin karaktär var han fast och orubblig; en gedigen personlighet, icke schablonmässigt tillskapad utan säregen i sin art, bestämd ända till envishet, vilket kunde vålla svårigheter på stämmorna i församlingen, heter det i herdaminnen. Genom en benskada hade han svårt att röra sig och blev - som det heter i historieboken om en viss svensk kung - med åren tämligen fet.

När den gamle kyrkoherden i Götlunda pastorat dog 1917 hade det förväntats att den i tjänsten mångåriga Wennerblad skulle få efterträda. Så blev det dock inte. I pastoratet tänkte man nämligen som så att väljer vi komministern till kyrkoherde så drar man in komministaturen och vi har bara en präst i fortsättningen.

Wennerblad upplevde sin missade befordran tämligen lugnt. Värre var det med hans maka. Hon tog motgången så hårt att hon drabbades av hjärnblödning och blev sittande i rullstol till sin död fem år senare. I herdaminnen konstateras med återhållet men ändå tydligt engagemang utifrån uppenbarligen bitter erfarenhet: "Där utspelades en av dessa tragedier, som i valtider i mer eller mindre grad, om än för utomstående fördolda, genomlidits i många prästhem."

Wennerblad hann få en tredje, 39 år yngre, hustru. Men äktenskapet var kortvarigt; han avled 1927. Alla hans äktenskap var barnlösa. Och komministaturen - den blev

Minnesbilden

Skörstorps kyrka

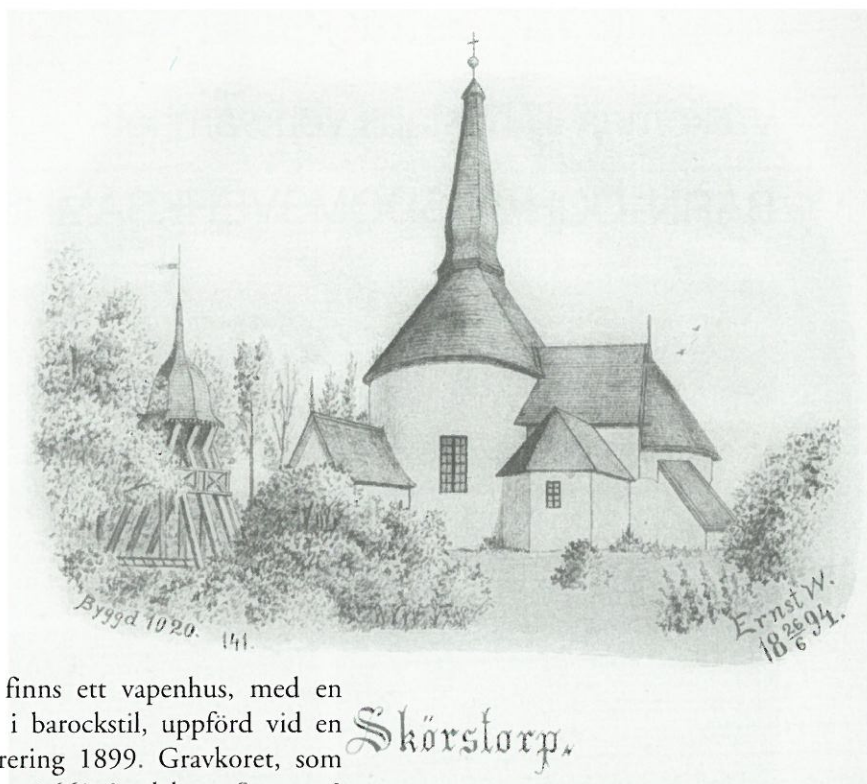
Skörstorps kyrka, byggd i mitten av 1100-talet, har en för Norden egen- domlig form. Det är en rundkyrka. Rundkyrkorna finns bara på ett fåtal platser, bl a på Bornholm, Själland och Jylland. I Sverige finns rund- kyrkor i Östergötland, Kalmar- trakten, Uppland samt Västergöt- land. Skörstorp är numera den enda bevarade rundkyrkan i Skara stift. Ytterligare två har funnits, i Agne- stad och Dimbo, men de är numera rivna.

Rundkyrkorna uppfördes ursprung- ligen i försvarssyfte vid betydande genomfartsvägar. Falbygden var un- der medeltiden den rikaste och folk- tätaste delen av Västergötland och här fanns viktiga vägar norrut.

Kyrkan domineras av det låga rund- huset med sin väldiga spira som byggdes 1666. Anslutet till rund- huset är ett litet kor med absid, och i

söder finns ett vapenhus, med en portal i barockstil, uppförd vid en restaurering 1899. Gravkoret, som byggdes 1660 åt släkten Spens på Orreholmen, används nu som sakri- stia.

Kyrkan skövlades hänsynslöst vid restaureringen 1899, men genom en ny restaurering har kyrkan återfått sin enkelhet och skönhet. Altartavlan skänktes till kyrkan 1749 av änkefru Anna Fredrika Didron. 1709 gjor- des predikstolen av bildhuggaren

Skörstorp.

Johan Ullberg d ä. Den bägarfor- made dopfunten från 1200-talet är kring cuppan prydd med horison- tella, bågformade band. I klockstapeln hänger två klockor, den mindre från 1930, den större från 1526, gjuten av den kände klock- gjutaren mästare Bosses son, Johannes Bosson.

ME

mycket riktigt indragen året efter hans död.

Personhistoria

När Wennerblads verk om stiftets kyrkor utkom 1902, var en del av upplagan subskriberad. Förteck- ningen över subribenter upptar 404 namn. Det ger en god provkarta på känt folk i stad, län och stift och även på personer utanför stiftet. Här är rik personhistoria, inte minst lokalt. Vid tillfälle skulle det vara in- tressant att något närmare granska den. Det skulle ge mycket av stad och bygd för hundra år sedan.

Lars-Erik Linnarsson

FALKÖPINGS FÖRSAMLINGSKÅR

hälsar både nya och gamla med- lemmar välkomna att delta i verk- samheten.

Program hösten 2001:

Tid: kl 18.00

Plats: Falköpings församlingshem där ej annat anges

Måndag 10/9 i S:t Olofs kyrka

Mässa. Kyrkoherde Lars Magnusson medverkar. Därefter samkväm i S:t Olofs Gård.

Måndag 24/9

Kyrkoherde Göte Dahlquist "Ivar Vidéen, ett femtioårsminne"

Måndag 8/10

Prosten Ragnar Strand "Katekes- förklaring"

Måndag 22/10

Domprost Bo Eek, Skara, "Hur nå utanför?"

Måndag 5/11

Prosten Uno Mårtensson "Glimtar ur Gunnar Vennerbergs liv - kring 100-års minnet"

Måndag 19/11

Prosten Ragnar Strand "Katekes- förklaring"

Måndag 3/12

Gunilla Balutia "Sociala frågor"

Måndag 10/12

Adventssamkväm

Vill du bli medlem? Då kan du ringa kårens ordförande Karin Irvefors, tel 0515-161 29

Årsavgiften är för enskild medlem 75:- och 100:- för två från samma familj

Välkomna till höstens verksamhet!

BARN- OCH UNGDOMSVERKSAMHETEN startar vecka 36

Fredriksbergskyrkan

Öppet hus (öppen förskola),
miniorer, juniorer, seniorer,
ungdomsgrupp
Frågor? Ring 77 63 35

Torbjörntorps församlingshem

Öppet hus(öppen förskola),
miniorer, juniorer, seniorer
Frågor? Ring 77 63 75

Tiarps hembydsgård

Söndagsskola,
juniorer, seniorer,
ungdomsgrupp
Frågor? Ring 77 63 61

Mössebergskyrkan

Öppet hus (öppen förskola),
barntimmar,
miniminiorer, miniorer,
juniorer, ungdomsgrupp
Frågor? Ring 77 63 11 el 77 63 30

Vartofta-Åsaka hembydsgård

Miniorer, juniorer, seniorer
Frågor? Ring 77 63 11

Yllestads församlingshem

Miniorer, juniorer, tjejgrupp,
ungdomsgrupp
Frågor? Ring 77 63 68 el 77 63 11

Slötagården

Öppen förskola,
miniorer, juniorer, seniorer
Frågor? Ring 77 63 61

MÖSSEBERGS KYRKA

ALPHA-kurs

Pröva-på-kväll

i Mössebergs kyrka 19 september kl 18.30.

Kontakta gärna någon av oss du vill att vi ska sända dig en folder om Alpha eller om du behöver fråga om något.

Martin Sandström 0515-77 63 38 eller

Sami Kaukonen 0515-121 66.

OAS-dag

"Vi vill se Jesus" (Joh. 12:21)

Mössebergs kyrka 13 oktober

Vi börjar kl 10 och avslutar med lovsångsmässa kl 15. Medverkar gör Carl-Gustaf Stenbäck, präst, ledare i Oasrörelsen. Lovsångsteam. Gruppsamtal om livet med Jesus.

Välkommen till dagen! Falköpings församling

Vad är Alpha?

Alpha står för:

Alla är välkomna. Alla som är intresserade av att veta mer om den kristna tron. Alla åldrar är välkomna.

Lära med ett leende. Det är möjligt att lära sig om kristen tro och samtidigt ha roligt.

Prestationsfri gemenskap och pasta! Kurskvällen börjar med att vi äter god mat tillsammans. En möjlighet att hjälpa varandra med att finna svar på livets frågor.

Hjälpa varandra. I den lilla gruppen har vi möjlighet att hjälpa varandra att finna svar på livets frågor.

Allt får frågas. Ingen fråga är för enkel eller för utmanande.

S:t Olofs Gård i Falköping
tel 0515-77 63 25

Lördag 13 oktober
Loppmarknad

Har du för mycket prylar hemma eller saker som du tröttnat på? Prydnadssaker, porslin, kastruller, böcker, ja, litet smått och gott av olika slag?

Lämna dem till S:t Olofs Gård, för vi skall ha en loppmarknad lördagen den 13 oktober. Alla pengar vi får in går till barnhemmen i Ryssland. Det du skänker skall vara helt och fungera.

Inga kläder och skor, det lämnar du direkt till vår insamling. Vi har heller ingen möjlighet att ta emot möbler.

Insamlingen börjar måndag 10 september 9-18 och fortsätter varje måndag 9-18 under veckorna 38-41.

Vårutflykt till Tånga hed

O nsdagen den 16 maj åkte ett tjugotal vuxna och barn till Tånga hed i Vårgårda på utflyktsdag, anordnad av Skara stift.

Vi åkte vid 9-tiden med buss från Falköping och var framme lagom till inledningen i tältet kl 10.

Kl 11 hade vi tid för att se Allgott och Villgott, en given succé, därefter fick man fritt ströva kring på området och delta i diverse aktiviteter. Man kunde bl a måla, gå hinderbana, lyssna på sagor, ta cykelkort, se brandbil och åka upp i korgen.

Vi åt vår medhavda matsäck i gröngräset. Kl 15 var det dags för avslutning i tältet och sedan åkte vi trötta och glada hem igen efter en bra dag utan regn.

Åsa

Att äta medhavd matsäck i gröngräset är inte alls fel efter krävande aktiviteter som cykling på bräda och målning.

Juniorläger i Metzakodu

Mellan den 18 och 21 maj var vi på juniorläger i Metzakodu strax utanför Sandhem. Där fick vi sova i tältkåta och vindskydd. Vi fick laga mat över öppen eld och vara med på Metzakodu-kampen, som bestod av massor av olika grenar. Vi fick också vara med på ett lägerbål. På ett lägerbål sjunger man, leker och har roligt tillsammans. En dag blev vi indelade i olika grupper, och fick paddla kanot, göra lägerlappar, göra en vippbro, ha barkbåtsrace och lära oss hur man gör upp eld.

Sista dan kom alla syskon, föräldrar, släkt och vänner och vi hade gemensam gudstjänst.

Att åka på läger tycker vi är toppen!!!

Sommarhälsningar
Hanna och Matilda

Foto: Sara Strömberg

7 resteg till envän...

är namnet på en diktsamling som ännu ej är utgiven. Författaren heter Björn Edwartz och illustrationerna är gjorda av Åsa Jacobsson. Dikterna presenteras tillsammans med en förklarande text, vilket är ovanligt eftersom den poetiska formen i sig oftast lämnar utrymme för egna tolkningar. I det här fallet bildar dock dikt och text en fungerande helhet.

Längtan

Färgen på din pensel har torkat, paletten ligger likt ett minne från en flydd sommar.

Jag kan minnas hur vi skrattade åt det som var, åt det vi trodde skulle komma.

Än idag kan jag om jag blundar, känna lukten av oljefärg. Höra vattnets kraftfulla dån, mot klippan.

Det som ger mig kraft är att jag vet, att denna sommar än en gång ska komma.

På paletten ska vi blanda alla ljusa minnen, och på en stor duk måla sommaren.

"Längtan" är en dikt till min bror som gick bort 40 år gammal. Han hade samma sjukdom som jag själv bär på, men han hade den oturen att den hade hunnit sätta sig i levern innan läkarna hann upptäcka det. Vi kämpade ihop i många år, och vi låg inne på samma avdelning många gånger. Det vi tyckte mest om var att få komma till kusten och sitta och måla. Många kvällar satt vi där på klipporna och fantiserade om framtiden, trots att vi visste att hans framtid var mycket begränsad. Två år innan han gick bort hade cancer spridit sig till ryggraden och han blev förlamad från midjan och ner. Han blev nu helt bunden till sängen, men jag åkte ner till Trollhättan där han bodde så ofta jag kunde. Det var medan jag fortfarande fick och kunde köra bil. Vi bara pratade, men fantasin om framtiden släppte vi inte. Den dag han dog var det som om livet i både färg och pensel försvann. Jag har sedan den dagen inte kunnat ta i en pensel, men egentligen har det inte så stor betydelse, för det ska komma en dag då vi på paletten skall blanda alla ljusa minnen, och på en stor duk måla sommaren.

En dag

En dag så nådde mig ett par ord av livet. Ett par ord var nyckeln, som jag så länge sökt, nyckeln till det fördoldas rum.

Kommer denna nyckel tillbaka, eller ska den slungas ut i rymden i åter tusen år.

En dag är dikten om varför livet innehåller så många varför, så mycket ovisshet, så mycket undran. Ibland kan det kännas som vi var på väg att finna ett svar, men innan vi nått ända fram, så slungas svaret ut i rymden och det känns som det återigen blir oåtkomligt. Ibland kan vi fråga folk som vi tror och hoppas kan ge oss ett svar, men orden når inte fram, man orkar inte ta emot det.

Ofta läser jag Bibeln för att där kanske kunna få ett svar och det finaste som står skrivet mellan dessa pärmar är den 23:e psalmen i Psaltaren. Jag tror mig ha läst den minst 10.000 gånger, men svaret är för mig än lika oåtkomligt.

På ett annat ställe i Bibeln står om en man som frågar Gud varför det förr fanns ett par fotspår bredvid hans egna, och nu finns det bara ett par spår. Har Gud övergivit mig? frågar han sig. Gud svarade då att när han bara ser ett par fotspår, då är det Guds egna fotspår han ser. Mannen ser inte sina egna spår för Gud bär honom. Har ofta tittat bakom mig själv och bara sett ett par fotspår och tänker då att det är kanske Gud som bär mig, men hur kommer det sig då att det känns som jag kröp på mina knän och därvid fått stora sår. Svaret på alla dessa frågor vet jag kommer "En dag".

Det kom ett brev...

Mitt i vår fina svenska sommar kom en monsunhälsning från Inga-Lisa Fairweather i ett blåsigtt och på sina håll regnigt Sri Lanka.

"Era fadderbarn växer upp och varje år är det några som lämnar oss och går ut i livet. Jag gjorde nyss en förteckning över barnens skolgång och märkte då hur många som inte längre är små grundskolebarn: 10 ska ta sin O-level examen i december, 2 går om, 28 går på gymnasiet första året och 9 skall ta studenten i augusti, 10 går på universitetet, 2 på hotellskola, 2 på lärarhögskola och 8 på yrkesskola.

...
Namal Bandare, vår tredje läkare, blev färdig med sin utbildning i början av året. Han fick studiehjälp under många år av Lions club i Skultorp. Nu har en ingenjörstudent fått ta hans plats.

Att försörja sig på jordbruk, som de flesta i trakten fortfarande gör, blir allt svårare. Jordbitarna blir mindre när de ska delas mellan syskon. Därför försöker vi uppmuntra fadderbarnen att gå in för ett annat yrke. Är de begåvade går det ju alltid lättare, men det kan finnas andra svårigheter. Jag tänker på Indumathie 17 år och Theyvani 18. Indumathie klarade sin O-level examen med höga betyg, 7 "distinctions" (högsta betyg man kan få) och 3 "credits". Hon har gått i en enkel plantageskola och kommer från ett mycket fattigt hem och mamman ensam arbetar, pappan är sjuk. De har

ingen elektricitet, bara oljelampa och barnen sitter på matta på golvet och gör sina läxor. Det är inte lätt att komma in vid de stora skolorna, men med hjälp av "någon som känner någon" har vi lyckats få en plats åt henne i en av de bästa skolorna i Kandy. ... Man måste betala intagningsavgift, inackorderingsavgift, böcker, uniform och en hel del annat.

...
Theyvani har också gått i en enkel byskola och fick bra betyg på sin O-level examen. Hon föddes med ett förkrympt ben och missbildad höger arm där de små fingerstumparna sitter direkt på underarmen. Men hon halvspringer på den klumpiga protesen och stål-skenorna som håller den på plats vid benstumpen skramlar mot varandra när hon sticker iväg. Nu skall hon få följa med till en ortoped som vi känner och sen till en firma som gör proteser.

...
Till slut vill jag tacka Er alla för att ni ställer upp för dem som behöver Er hjälp: skolbarnen och de som läser vidare, de ensamstående föräldrarna, kvinnogrupperna, de sjuka och en liten pensionspeng till de gamla. Vi alla skickar varma hälsningar och önskar Er en riktigt skön sommar."

Inga-Lisa

Vill du stödja verksamheten i Sri Lanka kan du göra det genom att sätta in ett bidrag på bankgiro 5146-0335

"Prösten"

av Anders Parsmo

© Argument Förlag 2001

TOPP I JÄMT- LAND	ÄR UNG- KARL	GENI- ALISK	TANK- BÅT	BASKISK RÖRELSE	LED- STÅNG	HÄST- SVULST
GÖR BÖNOR BRUNA						
SVE- RIGE	KAN VARG		VEORD KÄLT- RING			
ORT I HALLAND				VASS- BÅT		FINT TYG
VASS						

SÖKER MAKA?	RAD	BOR SVAVEL	RING- MASK	BÖRJA					POJK- STRECK
		BÖJA HUVU- DET				ELIT- SLUT KAR		KRING SPRÅK- LJUD	
MOBIL				KÖPA SKÅNE- STAD					
ÖSTER- RIKE	RING ITA- LIEN	ADLIG MED DE LYRISKA			ÄTRAN VEN	SKREV OM SÖR- GÅRDEN			
FISKE- DON						KNÄPP- LIDNER			
HALADE UPP	VIND- GUD LÅGOR		KÄKAR						
			SIST I RAD						
TRÄ- SKO- VIRKET			SES PÅ ENORM						
HYCK- LARE									FINSK STAD
FER- MIUM LUCKA		STJÄLK							
		FÅR KALV LETAR		ÄLDRE BETYG					
BE- RÖM- MER			MÄSTAR- MÖTE OTRO		NOLLA	LITEN UPP- SATS		AN- FALL	LÄGE NAPPA- TAG
KALLT VATTEN	STRÅ SOCKRAD		SYRE	PÅ LOTT	HUNSA POJKE I SKOLA				
	ESKORT LUGN					F D VARU- HUS		UNION CIRKEL- TAL	
KRON- DEL			FÖR- STÄRK- ARE			FÖR- SLAGEN			
LITET STÄLLE			BÄGARE			OKTO- BER- DAM			

Lösningen på korsordet skickas tillsammans med namn och adress till Falköpings kyrkliga samfällighet, Box 734, 521 22 Falköping. Märk kuvertet "Korsord". Vinsten delas ut till de tre först öppnade rätta svaren och vi vill ha ditt svar senast 26 oktober 2001. Vinnare i korsordet i Kyrkobladet 2 2001: Karin Andersson, St Sigfridsgratan 55, Arthur Persson, Falegatan 7, Monica Dickson, Trädgårdsgatan 5D, alla tre i FALKÖPING. Gratulerar!